

Korinte ponokon 'wano koromono kareta

Uwapo torupamy

Paulus jako moro Korinte po amy poto 'su kurijarakon tundatopo tywaije man. Tyse wyino otykon ekaramanamon, otykon epeka'namon enapa tundatombo tywaije man moro Korinte 'wa. Tameronokon roten ikapy'san tamusi amyikatombo tywaije man moro po mo'karon kari'na 'wa. Nurija me mo'karon kari'na emery tywaije man. Mo'karon Korinte po Tamusi na'nanopy'san ra'na pyime Kristus amyikanamon Simosu me e'i'non tywaije mandon. Paulus 'wa na'nem Korinte po kari'na emamry tu'mapo tywaije man Tamusi wyinonaka. Mo'karon Tamusi na'nanopy'san ra'na yja'wan me oty wairy eta'po ke ty'wa, ero kareta tymero i'wa man. Iwara epanopyrykon 'se tywaije man iru'pa ase'wa emando'ko'me Kristus amyikanamon me.

Ero kareta wota'saka'san

1:1-9	Kareta a'motopo auranano
1:10-4:21	Mo'karon Tamusi na'nanopy'san wotaripapyry
5:1-6:20	Mo'karon Tamusi na'nanopy'san ra'na yja'wan me imero oty wairy
7:1-40	Aimy'san emamry
8:1-11:1	Mo'karon ikapy'san tamusi 'wa tymy tonomy
11:2-14:40	Mo'karon Tamusi amyikanamon emamry
15:1-58	Kari'na awomry man rapa
16:1-24	Kareta y'ma'topo auranano

Kareta a'motopo auranano

1 ¹Paulus, mo'ko Tamusi nisanory wararo Jesus Kristus napojomary me iko'ma'po, mo'ko ka'sakarykon Sostenes maro

ero kareta merojan 2mo'karon Korinte po Tamusi na'nanopy'san 'wa, mo'karon Kristus Jesus ta Tamusi wyinonokon me yry'san 'wa, mo'karon Tamusi niko'ma'san 'wa, pa'poro mo'karon wararo Kyjopotorykon Jesus Kristus ety ejatonamon 'wa enapa.

3Oro mo'ko kyjumykon Tamusi, mo'ko Kyjopotorykon Jesus Kristus enapa tyturu'poporykon eneposen o'waine. Oro sara'me ajysen.

Tamusi ety awongary Paulus 'wa

4O'kapyn roten Tamusi ety sawongaje apokoine, moro Kristus Jesus ta o'waine inyry'po ituru'popory poko. 5Kristus ta irombo pa'poro oty ta kurano tapyije o'waine man, iru'pyn me pa'poro oty ekari'to'me o'waine, iru'pyn me pa'poro oty uku'to'me o'waine. 6Moro Kristus amyikapotopo oka irombo tywotandy'mo man aturu'san ta. 7Iro ke ro amy pairo Tamusi a'kary nyry oty anamonopy'pa mandon, mo'ko Kyjopotorykon Jesus Kristus wopyry momo'namon me. 8Mo'ko ro i'matyry 'wa ro apori'tomata'ton. Iwara amy pairo ajemendo'paine kynaitan mo'ko Kyjopotorykon Jesus Kristus wo'topo kurita. 9Tamusi tamyikapore man. Mo'ko 'wa ro tyko'ma mandon, o'win awaito'ko'me mo'ko tymuru Jesus Kristus, mo'ko Kyjopotorykon me man inoro maro.

O'win e'i'pa aino

10Kurujaton te mo'ko Kyjopotorykon Jesus Kristus ety ta, yja'sakarykon, o'win ajaurangon waito'me, typo typo ataripapy'pa awaito'ko'me. O'win te imero awonumengarykon wairy man. O'win aturu'san wairy man. 11Amykon Kloe a'sakarykon irombo ase'wa waty awairykon ekari'ton y'wa. 12Pa'poro amyjaron amy me terapa o'to mykaton, wykaje irombo. Mo'ko o'win amy kynganon: "Awu Paulus wyino wa". Mo'ky terapa kynganon: "Awu Apolos wyino wa". Mo'ky terapa: "Awu Kefas wyino wa". Mo'ky terapa kynganon: "Awu Kristus wyino wa".

13Kristus ka'tu tywota'saka nan? Paulus 'kare ajupu'san me moro wakapu poko tywo nan. Paulus ety ta 'kare tatyka mandon. 14Tamusi ety sawongaje amy pairo ara'nanokon anetyka'pa ywe'i'po poko. Krispus roten setykan Gajus maro. 15Amy 'wa pairo irombo

1:2 Apojoma'san 18:1 1:12 Apojoma'san 18:24

1:14 Apojoma'san 18:8, Apojoma'san 19:29, Rome 16:23

yjety ta tatyka ajekarityrykon 'se'pa we'i. ¹⁶Ky! Mo'ko Stefanas enapa e'ka setykan, ran, mo'karon auty tanokon maro. Ynetyka'po me te amy rapa wairy anukuty'pa wa. ¹⁷Kristus irombo kari'na etyka yjemoky'pa kynainen. Moro iru'pyn oka ekari'se te yjemo'nen. Omepa'san auram ta kapyn te yjemo'nen ekari'se. Ijako irombo aurana me roten moro wakapu poko Kristus romby'po nairy.

Kristus wairy Tamusi pori'tory me

¹⁸Moro wakapu poko Kristus romby'po ekary irombo to'mere'samon auram me roten man mo'karon uta'tonon man 'wa. Ky'karon utapy'pa aitonon man 'wa te amy Tamusi pori'tory me man. ¹⁹Tymero irombo man:

Mo'karon omepa'san 'wa oty ukutrymba sany'matake.
Mo'karon oty uku'namon wonumengarymba sa'kototake.

²⁰O'to ko iro ke ero nono tu'po amy oty uku'nen naitan? O'to ko amy Tamusi karetry uku'nen naitan? O'to ko amy aurana uku'nen naitan? Tamusi 'kare moro ero nono tu'po oty ukutry anyry'pa tywaije nan oty anukuty'pa aino me. ²¹Tukuty'pa amy paipo ero nono tu'po oty uku'nen we'i'po mero, mo'ko oty uku'nen Tamusi mo'karon tamyikanamon epano'pory 'se tywaije man moro oty anukuty'pa aino neneypyry iru'pyn oka 'wa.

²²Mo'karon Simosu irombo kapu wyinonokon otykon enery 'se mandon. Mo'karon Griek te oty ukutry 'se mandon. ²³Na'na te ko'wu wakapu poko Kristus romby'po ekari'san. Iro ro mo'karon Simosu ere'kojaton. Mo'karon Simosu me e'i'non ko'wu to'mere'samon auram me roten kynyjaton. ²⁴Mo'karon iko'ma'san 'wa te, Simosu 'wa, Griek 'wa enapa, mo'ko Kristus Tamusi pori'tory me man. Mo'ko Kristus oty uku'nen me Tamusi wairy enepojan. ²⁵Moro Tamusi wonumenga'tory irombo oty uku'san 'ne ka'tu rapa kari'na ko'po. Moro Tamusi rupory pari'pe 'ne ka'tu rapa man kari'na ko'po.

²⁶Onumengatoko roten, yja'sakarykon, one wara awe'i'san poko moro Tamusi 'wa ako'marykon jako. Pyime 'ne waty oty uku'namon ikato'kon ara'naine kynatokon. Pyime 'ne waty

1:16 1 Korinte 16:15 1:19 Jesaja 29:14 (LXX)

1:20 Job 12:17, Jesaja 19:12, 33:18, Jesaja 44:25

typori'tokamon ara'naine kynatokon. Pyime 'ne wavy tywaikamon ara'naine kynatokon. ²⁷Mo'karon oty anukuty'non me ero nono tu'ponokon nekarityrykon 'wa ro Tamusi mo'karon oty uku'namon py'i'topory 'se tywaije man. Mo'karon ru'mangon me ero nono tu'ponokon nekarityrykon 'wa Tamusi mo'karon pari'pyngon py'i'topory 'se tywaije man. ²⁸Mo'karon amy oty me wavy ero nono tu'ponokon nekarityrykon 'wa, mo'karon uwam'ponokon me ero nono tu'ponokon nekarityrykon 'wa, mo'karon e'i'non me ero nono tu'ponokon nekarityrykon 'wa Tamusi mo'karon tywaikamon aike'kary 'se tywaije man.

²⁹Iwara amy pairo kari'na tywotamyikary upitan Tamusi embata. ³⁰Tamusi te ajemangapojaton Kristus Jesus ta. Mo'ko ro kupu'san me Tamusi 'wa tyje man oty ukutryr undy me. Mo'ko 'wa ro Tamusi kypoјaton tamamboram me, tywyinonokon me, imboka'san me. ³¹Tymero irombo man:

Tywotamyikary 'se amy a'ta, oro Tamusi poko natamyikan.

Mo'ko ipoka'po Kristus ekary

2 ¹Awu enapa poto 'su auranano pokono me kapyn, poto 'su omepa'po me kapyn wo'nen o'waine, yja'sakarykon, moro Tamusi nunemy'po tukutymy* ekari'se. ²Amy oty ukutryr 'se'pa irombo wainen ara'naine. Jesus Kristus roten ukutryr 'se wainen. Wakapu poko Jesus Kristus romby'po roten, wykaje irombo. ³Ru'me imero wo'nen o'waine. Yjenariry imero ytytykakon. ⁴Oty uku'nen wara kapyn korupasen. Omepa'san auran ta kapyn oka sekari'nen o'waine. A'kanano pori'tory roten te senepon o'waine. ⁵Iwara kari'na nukutryr oty kapyn Tamusi amyikanamon me ajysen, Tamusi pori'tory te.

Moro iro 'ne ro tywonumengapore aino

⁶Oty uku'namon me te mo'karon e'i'san erupanon na'na, mo'karon ero nono tu'po oty uku'namon wara kapyn te, mo'karon ero nono undymanamon mo'karon kynuta'ta'ton inaron wara

2:1 Amykon 'wa 'Tamusi namyikapory auranano' tymero man moro 'Tamusi nunemy'po tukutymy' y'petakan me.

1:31 Jeremia 9:24 **2:3** Apojoma'san 18:9

kapyn enapa. ⁷Tamusi nukutyrykon otykon uku'namon me te tukutymy pa'kanon na'na unendopo wyino iwokaroto'me. Moro tukutymy penaro 'ne terapa kykuranondo'ko'man me tyje tywaije man Tamusi 'wa.

⁸Moro tukutymy anukuty'pa pairo mandon mo'karon ero nono undymanamon. Ukuty'pomboto ty'waine, mo'ko kurano tano Jopoto anipoka'pa naitoryine wakapu poko. ⁹Moro imero'po warate no'kapyi

moro onunano nene'torymbo oty, moro pananano
neta'torymbo oty, moro turu'ponano nukuty'tory oty, moro typynanamon 'wa Tamusi nyry manombo oty.

¹⁰Ky'wanokon me te Tamusi moro tukutymy pa'kapoi mo'ko ta'kary 'wa unendopo wyino. Mo'ko a'kanano ro pa'poro oty menganon. Moro koro'nano Tamusi emery manganon enapa. ¹¹Noky ko moro kari'na emery uku'san? Mo'ko kari'na a'kary roten kynuku'san. Iwara enapa amy pairo moro Tamusi emery anukuty'pa man. Mo'ko Tamusi a'kary roten kynuku'san.

¹²Na'na te mo'ko ero nono tu'pono a'kanano anapo'i'pa ne'i. Mo'ko Tamusi wyinono a'kanano apo'i te na'na. Iwara te morokon na'na ewa'poroto'kon Tamusi nyry'san otykon uku'san na'na.

¹³Irokon ekari'san ro na'na, kari'na nuku'pory oty uku'namon omepa'san me kapyn, mo'ko Tamusi a'kary nuku'pory oty uku'namon me te. A'kanano wyinono oty ekari'san na'na a'kanano wyinonokon kari'na 'wa.

¹⁴Mo'ko ero nono emery aronen kari'na moro Tamusi a'kary emery apyiry upijan. To'mere'samon auram me roten kynepojan. Ukutyry upijan. Mo'ko a'kanano emery aronen roten te imengary uku'san. ¹⁵Mo'ko a'kanano emekan pa'poro oty mengary uku'san enapa. Amy pairo te mo'ko mengary upijan. ¹⁶Noky ko Tamusi wonumengary uku'san? Noky ko nurutan? Na'na te Kristus wonumengake man.

Kristus pyitorykon

3 ¹Awu ro rypo, yja'sakarykon, a'kanano emery aronamon me ajenarykon supi, yjauranary jako o'waine. Ero nono emery

2:9 Jesaja 64:4 2:16 Jesaja 40:13 (LXX)

marojatokon noro. Pitanikon me noro matokon Kristus ta. ²Manaty aikuru syri o'waine. Arepa anyry'pa we'i o'waine, enapyry upiry ke o'waine. Erome ro rypo moro enapyry mupijaton, ³ero nono emery arory ke noro o'waine. Amyne asepoko aja'taine, ase'wa areku poko aja'taine, ero nono emery anaro'pa mandon? Kari'na emery wara emamy'pa mandon? ⁴O'win amy ara'nanokon wykary jako "awu Paulus wyino wa", irombo amy wykary jako rapa "awu Apolos wyino wa", kari'na emery wara kapyn amyjaron mandon?

⁵Oty me ko iro ke mo'ko Apolos nan? Oty me ko mo'ko Paulus nan? Pyitonano rotен mo'karon mandon. I'waine ro tapano'se mandon mo'ko Jopoto amyikato'me o'waine. Mo'ko Jopoto 'wa tapojomarykon wara ro tamamingon ka'saton. ⁶Awu ywo'pomy'po. Apolos 'wa ikupi'po. Tamusi 'wa te atytano'po'po. ⁷Iro ke ko'wu mo'ko iponen mo'ko ikupinen maro poto me kapyn mandon. Mo'ko atytano'ponen Tamusi 'ne te poto me man. ⁸Mo'ko iponen mo'ko ikupinen maro asewara mandon. Tamamina'san wararo tamamingon epety apyita'ton. ⁹Na'na irombo Tamusi emamin pokonokon me man. Amyjaron ko'wu Tamusi mainary me mandon. Tamusi namyry me enapa mandon.

¹⁰Tamusi turu'popory maro amy iru'pyn auto amynamon jopotory wara imero auto apo'ny man syri. Amy terapa te itu'po kynotamyjan. Tuwaro te 'kuru pa'poro kari'na wairy man one wara itu'po tywotamyrykon man poko. ¹¹Amy rapa auto apo'ny man yry upijan amy pairo kari'na moro yry'po ko'po iru'pyn me. Moro auto apo'ny me ro mo'ko Jesus Kristus syri. ¹²Itu'po ro ika'mi'po ke, amu'nymbō ke, tapenamon topu ke, wewe ke, itupu ke, sa'rombo ke pai amy kari'na wotamy'poto, ¹³moro inikapy'po kynotuku'tan amy jako. Amy kurita moro inikapy'po emery pa'kapotan wa'to. One wara 'ne pa'poro iwairy u'kupotan wa'to. ¹⁴Utapy'pa moro auto apo'ny tu'po amy namy'po we'i'poto, mo'ko amynenymbō tamamin epety apyitan. ¹⁵Amy namy'po koroty'poto te, mo'ko amynenymbō emamin epema'pa kynaitan. Mo'ko 'ne te kynosaijomatan, amy wa'to wyino etuwarkatoto wara.

¹⁶Tamusi auty me awairykon anukuty'pa ka'tu mandon? Otaine mo'ko Tamusi a'kary emamyry anukuty'pa ka'tu mandon? ¹⁷Amy

3:2 Simosu 5:12-13 3:4 1 Korinte 1:12

3:6 Apojoma'san 18:4-11, Apojoma'san 18:24-28

3:16 1 Korinte 6:19, 2 Korinte 6:16

tauty any'manenymbo any'matan enapa Tamusi. Moro Tamusi auty irombo typo man. Moro Tamusi auty me ro amyjaron mandon.

¹⁸Oro amy pairo omu'ma'pa nainen. Oty uku'nen me ero nono tu'po amy ara'nanokon wokanopyry jako, oro oty anukutypyn me nainen, oty uku'to'me 'ne ro ty'wa. ¹⁹Ero nono tu'po oty ukutyry irombo oty anukutypa aino me man Tamusi embata. Tymero irombo Tamusi poko man: Mo'ko aseke emeporykon 'wa mo'karon oty uku'namon emu'maponen. ²⁰Amy rapa imero'po kynganon: Aronge roten mo'karon oty uku'namon wonumengary wairy uku'san mo'ko Jopoto.

²¹Iro ke ko'wu amy pairo kari'na atamyika'pa nainen amy terapa kari'na poko. Pa'poro otykon irombo o'wanokon me man. ²²Paulus, Apolos pai, Kefas pai, ero nono pai, amano pai, romo'no pai, eromenokon otykon pai, airenokon otykon pai, pa'poro o'wanokon me man. ²³Amyjaron ko'wu Kristus 'wanokon me mandon. Kristus rapa Tamusi 'wano me man.

Mo'karon apojooma'san emamin

4 ¹Iwara na'na enery man Kristus pyitorykon me, morokon Tamusi nunemy'san tukutymy pokonokon me. ²Tamyikaporamon 'se 'kuru mo'karon kari'na mandon totyrykon pokonokon me. ³Y'wa te oty me wavy man moro o'waine tamyikapore ywairy mengary man, amykonymbo a'wembono auranano ynamon kari'na 'wa tamyikapore ywairy mengary man pai. Aimenga'pa pairo aseke wa. ⁴Amy pairo irombo yja'wan oty anukutypa wa ynikapy'po me. Moro te iru'pa yjyry'pa man mo'ko Jopoto embata. Tamyikapore ywairy menganen me mo'ko Jopoto man. ⁵Iro ke ro a'wembono auranano na'sen kysyton amy kari'na poko, mo'ko Jopoto wopyry uwapor. Mo'ko ro morokon ewa'rummy ta atunemy'san aweipatan. Mo'ko ro mo'karon kari'na turu'san wonumengato'kon enepotan. Irombo mero ko'wu pa'poro kari'na Tamusi wyino moro toty awongatopo apyitan.

⁶Morokon ynekarity'san enepoto'me y'wa o'waine, yja'sakarykon, aseke yjety sejatoi Apolos ety maro. Na'na poko awomeparykon 'se we'i moro imero'po ko'po onumenga'pa awaito'ko'me, ase'wa atamyika'pa enapa awaito'ko'me. ⁷Noky ko irombo aja'sakary ko'po

ajyjan? Otypan oty ko yry'pa tywaije o'wa nan? Oty apo'i'poto te o'wa, o'tono'me ko matamyikanon? Aseke 'kare moro oty meporyi. ⁸Oty kore nunsitaje terapa imero ajekosaine, ran! Maijopotomaton kore imero, ran! Na'na pyndo kore potonon jopotokon me imero tywaije mandon, ran! Potonon jopotokon me ro awe'i'sando, iru'pa 'neairy. Ijako na'na enapa potonon jopotokon me airy amaroine.

⁹Seneja te Tamusi 'wa na'na yry'po wena'po ta imero, na'na apojomas'an me. Tywopomykon wara na'na man. Amy tanemy asaijambano wara na'na man ero nono tu'po mo'karon Tamusi apojongon embata, mo'karon kari'na embata enapa. ¹⁰Na'na irombo oty anukuty'pa man Kristus upu'po me. Amyjaron te kore oty imero muku'saton Kristus ta, ran! Na'na ru'me man. Amyjaron te kore pari'pe imero mandon, ran! Amyjaron kore taneposine imero mandon, ran! Na'na te ene'pambo man. ¹¹O'kapyn na'na kumyry na'na wojan. Tuna sanory na'na wojan. Iwo'my'ma na'na man. Na'na pasapaikaton. Iwaitopo'ma na'na man. ¹²Itaka ro moro aseke tainary ke na'na emaminary sawo'ne e'i'pa man. Tajunamon kuranondojan na'na. Tykota'manamon 'wa tywekenary apyijan na'na. ¹³Typoko orupatonon enanon na'na iru'pa. Ero nono nipapyry me na'na ne'i. Pa'poro kari'na 'wa wyrypo me na'na ne'i. Erome noro moro wara man.

¹⁴Apy'i'topoto'ko'me kapyn erokon simeroja. Amykon ynipymarykon y'makon urunen wara te ko'maton. ¹⁵Tunsi'ke ro rypo atuwaro'manamon mandon Kristus ta. Ajumykon te pyime e'i'pa man. Kristus Jesus ta irombo awu kypa'kano'ton moro iru'pyn oka ekari'nen me. ¹⁶Iro ke ro kurujaton: ywairy wara aitoko. ¹⁷Moro me ro Timoteus semoky'i o'waine. Mo'ko Jopoto ta amy tamyikaporen ynipymary ymuru me man. Mo'ko ro atuwaro'mata'ton rapa morokon Kristus Jesus tanokon yjemery pok. Morokon pok ro wararo mo'karon Tamusi na'nano'yan semepaton. ¹⁸Amykonymbo o'waine opy'pa yjekano'namon te tywotamyikake tywaije mandon. ¹⁹I'se mo'ko Jopoto a'ta te, ko'i terapa imero wo'take o'waine. Irombo mero mo'karon atamyikatonon aurang pok kapyn wo'po'take, ipori'torykon pok te. ²⁰Auranano ta kapyn irombo moro Tamusi nundymary kynonepojan. Pori'tonano ta te kynonepojan. ²¹Oty 'se 'ne ko

mandon? Amy opoky'mato'kon man wewe maro wo'tan o'waine?
Aipynano maro te ka'tu pyi'me'ke wo'tan o'waine?

Yja'wangonymbo emaminary man

5 ¹Ara'naine te o'mere'no wairy ekari'saton. Mo'karon Tamusi anukuty'non ra'na pairo moropan 'ne o'mere'no o'kapy'pa man. Setai irombo amy wokyry wairy tyjumy pty maro. ²Ise'me roten matamyikaton? Kata'mato te rypo imero awairykon man. Mo'ko o'mere'toto emimatoko awyinoine. ³Awu irombo yja'mun maro ro rypo ajekosaine uwa wa. Ywonumengary ta te ajekosaine wa. Ajekosanokon wara iro ke tu'tanone terapa mo'ko o'mere'toto sekari'sa ⁴mo'ko Kyjopotorykon Jesus ety ta. Ymaro ro awota'nanopy'san po mo'ko Kyjopotorykon Jesus pori'tory ta ⁵mo'ko wokyry yry ky'waine man mo'ko Satan ainaka. Iwara ija'mun ro rypo kynuta'tan. A'kary aijomatan te mo'ko Jopoto moro tywo'topo kurita.

⁶Yja'wan me man moro awotamyikarykon. Muku'saton waty amy a'si'konombo perere uwapurotopo 'wa roten pa'poro moro perere uwapurory. ⁷Moro perere uwapurotopombo ematoko, asery uwaputapyn perere me maito'se me. Mo'ko kyratonomapoto'konymbo kapara enapa irombo tywo terapa man: mo'ko Kristus. ⁸Iro ke ro moro eratonomapono kysewa'masen uwaputa'san perere maro kapyn. Moro tauro'po man: yja'wan maro kapyn kysewa'masen. Uwaputa'non perere maro te kysewa'masen. Moro tauro'po man: tywekoroka, tamyikapore enapa kysewa'masen.

⁹Uwapo amy kareta ta simeron o'waine, e'kaima'pa awaito'ko'me mo'karon wararo roten wokyry, woryi maro aitonon kari'na maro. ¹⁰Ywyka'po waty moro man pa'poro mo'karon ero nono tu'ponokon wararo roten wokyry, woryi maro aitonon kari'na pokon, mo'karon kumi'mangon pokon pai, mo'karon manamangon pokon pai, mo'karon ikapy'san tamusi amyikanamon pokon pai. Ijako irombo ero nono wyino awytorykon nairy.

¹¹Ero wara ywyka'po te moro man: amy aja'sakarykon me okari'toto maro kyte'kaimaton, wararo roten wokyry, woryi maro

5:1 Deuteronomium 22:30 **5:6** Galatie 5:9 **5:7** Exodus 12:5

5:8 Exodus 13:7, Deuteronomium 16:3

a'ta, kumi'me a'ta pai, amy ikapy'po tamusi amyikanen me a'ta pai, ta'sakary ety any'manen me a'ta pai, tywetynge a'ta pai, manaman me a'ta pai. Moro wara aitonon maro pairo kytendameton.

12 Yjemamin ka'tu moro nan, mo'karon kurandonokon tu'ponaka yjauranary? Amyjaron, ajauranarykon kapyn nan mo'karon ajekosaine aitonon tu'ponaka? **13** Tamusi te mo'karon kurandonokon tu'ponaka kynauranatan. Mo'ko yja'wan oty ka'nenyombo emimatoko awyinoine.

Asaijomatopo auranano upiry

6 **1** Amy aja'sakarykon nisanory maro o'win e'i'pa amy ara'nanokon nisanory a'ta, o'tono'me ko mo'karon Tamusi anamyika'non 'wa ny'tan taijomanen man auranano upi? O'tono'me ko mo'karon Tamusi wyinonokon 'wa ito'pa naitan? **2** Mo'karon Tamusi wyinonokon 'wa ero nono poko a'wembono auranano yry man anukuty'pa mandon? Ero nono poko ajauranarykon man a'ta, morokon oty'makon 'ko poko pairo ajauranarykon mupijaton? **3** Mo'karon kapu tanokon apojonano poko a'wembono auranano yry man ky'waine anukuty'pa mandon? Moro ko'po 'ne ka'tu rapa morokon kurita wararo o'ka'tonon otykon poko auranano anyry'pa kywairykon nan? **4** Moropangon kurita wararo o'ka'tonon otykon poko auranano yry man jako, mo'karon Tamusi wyinonokon ekosa u'ku'non kari'na mandy'mota'ton ipoko auranatonon me?

5 Awepy'i'toto'ko'me ero wara wykaje. Amy oty uku'nen kari'na waty pairo nan ara'naine, amykon o'win e'i'non Kristus wyinonokon erekuru aike'kato'me i'wa? **6** Uwa pairo! Mo'ko o'win amy Kristus wyinono te mo'ko Kristus wyinono ta'sakary wyino tywosaijomatopo upijan. Itaka ro amy Kristus wyino e'ipyn upijaton taijomanamon me.

7 Moro ase'wa awosaijomato'kon auranano upipotyry roten ajemapojaton terapa. O'tono'me ko yja'wan me ajenarykon 'ne ka'tu anapo'i'pa mandon? O'tono'me ko ajamono'keine 'ne ka'tu oty wairy anapo'i'pa mandon? **8** Amyjaron te yja'wan me kari'na menaton. Amono'keine oty mypojaton. Itaka ro Kristus wyinonokon aja'sakarykon moro wara myjaton.

9 Moro Tamusi nundymary tak aito'pa mo'karon emambo'non kari'na wairy man anukuty'pa ka'tu mandon? Kytomu'mapoton!

5:13 Deuteronomium 13:5, 17:7 (LXX)

Mo'karon wararo roten wokyry, woryi maro aitonon kari'na, mo'karon ikapy'san tamusi amyikanamon, mo'karon taporitonone aino any'manamon, mo'karon woryi wara aitonon pyitonon, mo'karon pyito maronokon uwapoto'san wokyryjan, ¹⁰mo'karon monatatonon, mo'karon kumi'mangon, mo'karon tywetyngamon, mo'karon ta'sakarykon ety any'manamon, mo'karon manamangon enapa ito'pa kynaita'ton moro Tamusi nundymary tako.

¹¹Amykon ara'nанокон moro wara uwapo tywaije mandon. Erome te iru'pyn me tyku'mi'se mandon. Tamusi wyinonokon me tyje mandon. Tamamboramоn me tyje mandon mo'ko Jopoto Jesus Kristus pori'tory 'wa, mo'ko kytamusirykon a'kary pori'tory 'wa enapa.

Ja'munano wairy Tamusi 'wano me

¹²Amy pairo oty kapyry a'koto'pa man y'wa. Amykonymbo oty kapyry te iru'pyn oty anyry'pa man. Amy pairo oty kapyry a'koto'pa man y'wa. Amy pairo oty 'wa te atundymapo'pa waitake. ¹³Moro arepa man moro uwembonano 'wano me. Moro uwembonano rapa moro arepa 'wano me man. Tamusi te okororo erokon aike'katan. Moro ja'munano te wararo roten o'to aito'man me kapyn man. Mo'ko Jopoto 'wano te moro man. Mo'ko Jopoto rapa, moro ja'munano 'wano mo'ko man. ¹⁴Tamusi 'wa mo'ko Jopoto tawongapo rapa man mo'karon iromby'san wyino. Kawongapota'ton enapa typori'tory ta.

¹⁵Morokon aja'mungon wairy anukuty'pa mandon mo'ko Kristus ja'mun poko? Mo'ko Kristus ja'mun pokonokon iro ke sipinatan amy wararo roten aitoto ja'mun pokonokon me terapa yto'ko'me? Uwa pore! ¹⁶Mo'ko wararo roten aitoto woryi maro aitoto wokyry ja'mun wairy o'win mo'ko woryi ja'mun maro anukuty'pa ka'tu mandon? Tymero irombo man: Mo'karon okonokon kari'na o'win ja'munano kynaita'ton. ¹⁷Mo'ko Jopoto maro aitoto te o'win a'kanano imaro man.

¹⁸Wararo roten wokyry, woryi poko kytaiton. Pa'poro morokon amykon terapa tykapymykon yja'wangon otykon kari'na ja'mun anija'wanga'pa man. Mo'ko wararo roten woryi pokonomanen wokyry te aseke moro tyja'mun yja'wanganon. ¹⁹Anukuty'pa ka'tu

mandon moro aja'mungon wairy mo'ko otaine amandoto Tamusi nyry'po a'kanano auty me? Aseke o'wanokon me kapyn awairykon anukuty'pa mandon? ²⁰Tapeka'se irombo mandon. Iro ke ko'wu Tamusi ety awongatoko aja'mungon ke.

Moro aimyno moro aimy'pa aino maro

7 ¹Erome te ko'wu morokon y'wa animero'san pokō wykaje. Iru'pa man woryi poko e'i'pa amy wokyry wairy. ²Wararo tywairy pona te 'kuru pa'poro wokyry wairy man aseke typyke. Pa'poro woryi wairy enapa man aseke tyinone. ³Mo'ko wokyry 'wa mo'ko typyty ja'mun nisanory yry man i'wa. Iwara enapa mo'ko woryi 'wa mo'ko tyino ja'mun nisanory yry man i'wa. ⁴Mo'ko woryi aseke tyja'mun jopotory me e'i'pa man. Mo'ko ino te ija'mun jopotory me man. Iwara enapa mo'ko wokyry aseke tyja'mun jopotory me e'i'pa man. Mo'ko ipyty te ija'mun jopotory me man. ⁵Ase'wa aja'mungon kysajomaton. Ase'wa ajaurangon epopo'poto roten o'waine, a'si 'ko akore'pe kytepokonomaton, Tamusi 'wa ajauranato'ko'me. Moro pa'po me te ase'wa rapa aitoko. Ijako irombo mo'ko Satan moro ru'me awaitopo ta ajapyiry poko kyne'kutan. ⁶Ajepano'to'ko'me ero wara wykaje o'waine. Amy oty poko te awyry'karykon 'se'pa wa. ⁷Pa'poro kari'na wairy 'se rypo wa ywara. Tamusi 'wa te pa'poro kari'na 'wa typo oty tyje man, mo'se 'wa ero oty, mo'ky 'wa amy terapa oty.

⁸Mo'karon ipykepy'san, mo'karon inongepy'san 'wa enapa te ero wara wykaje: Iru'pa man o'win upu'po emamyrykon jako ywara. ⁹Moro o'win upu'po amano apyiry upiry jako te ty'waine, oro naimysen. Woryi sanory 'wa, wokyry sanory 'wa awory ko'po 'ne ka'tu rapa moro aimyno iru'pa man.

¹⁰Mo'karon aimy'san 'wa te wykaje, uwa, awu kapyn, mo'ko Jopoto te kynganon: mo'ko woryi 'wa tyino nondary kapyn man. ¹¹Ise'me mo'ko tyino nond'a'poto i'wa, inondary kapyn noro man. Itory rapa pai man mo'ko tyino 'wa. Iwara enapa mo'ko wokyry 'wa typyty nondary kapyn man.

¹²Mo'karon amykon terapa 'wa te wykaje awu (mo'ko jopoto auranymbo kapyn ero man): Amy Kristus wyinono wokyry a'ta

6:19 1 Korinte 3:16, 2 Korinte 6:16

7:10-11 Mateus 5:32, 19:9, Markus 10:11-12, Lukas 16:18

amy Kristus wyino e'ipyn woryi maro, irombo mo'ko woryi 'wa iru'pa mo'ko wokyry maro tamamry epory jako, mo'ko wokyry 'wa inondary kapyn man. ¹³Amy Kristus wyinono woryi a'ta amy Kristus wyino e'ipyn wokyry maro, irombo mo'ko wokyry 'wa iru'pa mo'ko woryi maro tamamry epory jako, mo'ko woryi 'wa tyino nondary kapyn man. ¹⁴Mo'ko Kristus wyino e'ipyn wokyry irombo Tamusi wyinono me tyje man mo'ko woryi maro iwairy 'wa. Mo'ko Kristus wyino e'ipyn woryi enapa Tamusi wyinono me tyje man mo'ko wokyry maro iwairy 'wa. Ijako irombo mo'karon o'makon ikoroka'pa naitory. Erome te Tamusi wyinonokon me mandon.

¹⁵Typyty, tyino nondary 'se mo'ko Kristus wyino e'ipyn a'ta te, oro ninondan. Moropan oty ta mo'ko Kristus wyinono wokyry, woryi pai imy'pa man. Tamusi 'wa tyko'ma mandon sara'me ajemando'ko'me. ¹⁶Muku'san 'kare, woryi, mo'ko oino aijomary man o'wa. Amoro pai, wokyry, muku'san 'kare mo'ko apyty aijomary man o'wa.

¹⁷Moro ainondano rato te pa'poro kari'na emamry man mo'ko Jopoto 'wa tamangary wararo, Tamusi 'wa tyko'mary jako tywe'i'po wararo. Iwara ro pa'poro mo'karon aito'kon po Tamusi na'nanopy'san semepaton. ¹⁸Tamusi 'wa tyko'mary uwaporu amy y'koto'poto, oro uta'kary poko e'ku'pa nainen. I'koto'pa tyko'ma amy a'ta, i'koto'pa nainen. ¹⁹Moro ty'koto aino, moro i'koto'pa aino pai poto me kapyn man. Tamusi wykato'konymbo kapyry te poto me 'ne man. ²⁰Oro pa'poro kari'na moro Tamusi 'wa tyko'mary jako tywe'i'po wara ro nainen. ²¹Amy taporemynen pyitonano me tywaije aja'ta moro ako'mary jako, moro poko kytesykai. Amy oma a'ta enapa te mo'ko aporemy wyino awo'kato'me, apyiko moro oma. ²²Mo'ko Jopoto niko'ma'po taporemynen pyitonano irombo aporemy'ma tyje i'wa man tokosa. Iwara enapa mo'ko tyko'mary jako aporemymynymbu mo'ko Kristus naporemyndo'po me terapa man. ²³Tapeka'se mandon. Kari'na naporemyndo'san me kytaiton. ²⁴Yja'sakarykon, oro pa'poro kari'na moro tyko'mary jako tywe'i'po wara ro nainen Tamusi embata.

Mo'karon aimy'non uruto'kon

²⁵Mo'karon aimy'pa na'sen aitonon poko amy Jopoto auranyimb waty man yjekosa. Amy Jopoto turu'popory nyry'po tamyikaporen

me te aseke ywonusumengary syja. ²⁶Moro eromeno awosin pan amano ta iru'pa moro ino'ma, ipy'pa kari'na wairy sepoja. ²⁷Typyke aja'ta, mo'ko apyty nondary 'se kyte'i. Ipy'pa aja'ta, apytary 'se kyte'i. ²⁸Ise'me apytary jako yja'wan oty anikapy'pa mana. Amy amyija yinondary jako, yja'wan oty anikapy'pa man. Mo'kopangon 'wa te otykon awosin pe kynaitan. Morokon 'wa te 'kuru ajeporykon 'se'pa wa.

²⁹Ero wara ywyka'po moro man, yja'sakarykon: Kyniko'manjan terapa. Iro ke ko'wu mo'karon typykamon wokyryjan emamyr man ipy'non wara. ³⁰Mo'karon atamotonon wairy man atamo'non wara. Mo'karon tawa'poramon wairy man ewa'po'non wara. Mo'karon opeka'tonon wairy man opekaty'non wara. ³¹Mo'karon ero nono tu'ponokon otykon poko aitonon wairy man ipokoine e'i'non wara. Moro eromeno nonombo irombo kynuta'san.

³²Otykon poko rypo te awesikarykon 'se'pa wa. Mo'ko ipypyn pa'poro moro tywonumengary yjan mo'ko Jopoto emamin tu'ponaka. One wara mo'ko Jopoto ewa'porory man poko kynonumenganon. ³³Mo'ko typyken te moro tywonumengary yjan ero nono tu'ponokon otykon tu'ponaka. One wara mo'ko typyty ewa'porory man poko kynonumenganon. ³⁴Iwara te moro iwonusumengary o'win e'i'pa man. Amy inomyn woryi, amy aimy'pa na'nen aitoto amyija'ko pai pa'poro moro tywonumengary yjan mo'ko Jopoto emamin tu'ponaka. One wara pa'poro tyja'mun maro, ta'kary maro enapa i'wano me imero tywairy man poko kynonumenganon. Mo'ko tyinenen woryi te moro tywonumengary yjan ero nono tu'ponokon otykon tu'ponaka. One wara tyino ewa'porory man poko kynonumenganon. ³⁵Erokon pa'poro sekari'sa o'waine ajepano'to'ko'me, aja'kototo'ko'me kapyn te. Iru'pa te imero ajemamyrkyon 'se wa. Amy rapa oty poko onumenga'pa mo'ko Jopoto emamin tu'ponaka awotyrykon 'se wa.

³⁶Yja'wan me te mo'ko tynipynary amyija enary ekanopyry jako amy 'wa, aseme noro uwapotombo me iwairy ke, inondary man wairy ke rypo enapa, oro moro tynisanory oty ka'nен. Oro naimysen. Yja'wan oty anikapy'pa man. ³⁷Tyweja'nakary taro amy a'ta te, aniwiry'ka'pa amy oty a'ta, anundyma'pa amy oty sanory a'ta, mo'ko tynipynary amyija kura'mary man yry'poto enapa i'wa tyturu'po ta, iru'pyn oty ka'san. ³⁸Iro ke ko'wu mo'ko typyty me mo'ko tynipynary amyija apyinen iru'pyn oty ka'san. Mo'ko anapyipyn te iru'pyn oty ka'san 'ne ka'tu rapa.

³⁹Amy woryi tymy man iromby'pa ro'kon mo'ko tyino a'ta. Mo'ko tyino romby'poto te tyinondary taro rapa man, tynisanorymbo wokry ke. Jopoto wyinono me te mo'ko inondatopo wairy man.

⁴⁰Inonda'pa a'ta te sara'me 'ne ka'tu rapa man. Moro wara sepoja awu. Ymaro enapa mo'ko Tamusi a'kary wairy suku'sa.

Ikapy'po tamusi 'wa yry'san tonomy onory

8 ¹Erome yjauranary 'se wa mo'karon ikapy'san tamusi 'wa yry'san tonomy pok. Moro pok oty ukutyry taro pa'poro kytaton. Moro oty ukutyry te kari'na ypojan tywotamyikake. Moro aipynano te kari'na pori'tomanon. ²Amy 'wa oty ukutyry ekanopyry jako ty'wa, oty me 'ne moro oty ukutyry wairy anukuty'pa na'sen man. ³Amy 'wa Tamusi pynary jako te, Tamusi 'wa mo'ko ro tuku'se man. ⁴Mo'karon ikapy'san tamusi 'wa yry'san tonomy onory pok ko'wu wykaje: Uwa amy ikapy'po tamusi wairy kysuku'saton ero nono tu'po. Uwa amy rapa tamusi wairy kysuku'saton, mo'ko o'win'kono Tamusi rato. ⁵Kapu ta ro rypo, ero nono tu'po enapa tamusikon ekari'saton kari'na. Pyime ro rypo tamusi me inekarityrykon mandon, jopoto me inekarityrykon enapa. ⁶Ky'waine te o'win rotent tamusi man: mo'ko kyjumykon. Mo'ko ro pa'poro oty undy me man. Mo'ko 'wanokon me ro enapa kytaton. O'win rotent enapa Jopoto ky'waine man: Jesus Kristus. Mo'ko upu'po me ro pa'poro oty tyka'se man. Mo'ko upu'po me ro enapa kamanjaton.

⁷Pa'poro 'ne te kari'na ero anukuty'pa man. Amykonymbo erome noro tyturu'san ta tamepanje imero mandon mo'karon ikapy'san tamusi pok. Iwara ro mo'ko i'waine yry'san tonomy onory jako ty'waine, ikapy'san tamusi erepari ja'ta noro kynekano'saton. Iro ke ro mo'ko tonomy onory kynamiromo'katon. Ru'me noro moro iwonomengarykon man. ⁸Tonomy onory te Tamusi 'wa karo'paine kynaitan. Tonomy anono'pa kywairykon pato, yja'wan takita ito'pa kytaita'ton. Tonomy onory pato enapa ky'waine, moro kywairykon ko'po iru'pyn takita ito'pa kytaita'ton. ⁹Tuwaro te aitoko mo'karon ru'mangon emapory ponamoro ajainaine oty wairy 'wa. ¹⁰Amoro pai oty uku'nem me mana. Amy ikapy'po tamusi auty ta pai mendametake. Moro po ro ajene'poto amy ru'man ituru'po aja'sakary 'wa, apokuma'pa naitan mo'karon ikapy'san tamusi 'wa yry'san tonomy onoto'me, i'se'pa tywairy se'me rypo? ¹¹Moro o'wa

oty ukutyry ro mo'ko ru'man aja'sakary uta'kapojan, mo'ko Kristus romo'topombo aja'sakary. ¹²Moro wara aja'sakarykon embata yja'wan me awairykon jako, moro ru'man ituru'po any'mary jako o'waine, Kristus embata yja'wan me maijaton. ¹³Iro ke ro moro y'wa tonomy onory 'wa mo'ko yja'sakary emapory jako, waitake roten tonomy anono'pa. Mo'ko yja'sakary emapory 'se'pa wa.

Apojoma'san nepory manombo oty

9 ¹Amy kari'na aina e'ipyn wokyry kapyn awu wan? Amy apojoma'po kapyn awu wan? Mo'ko Kyjopotorykon Jesus anene'pa tywaije wan? Yjemaminatopombo kapyn amyjaron mandon mo'ko Jopoto ta? ²Amykonymbo 'wa ro rypo apojoma'po me e'i'pa wa. O'waine te 'kuru moro wara wa. Apojoma'po me ywairy menepojaton amyjaron mo'ko Jopoto ta. ³Mo'karon apojoma'po me ywairy menganamon 'wa ero syja ywosajjomatopo me: ⁴Na'na 'wa ka'tu tarepari apyiry manombo kapyn nan? ⁵Na'na 'wa ka'tu amy Kristus wyinono woryi aropotyry manombo kapyn nan tymaro, apo'i'poto typyty me? Mo'karon amykon terapa apojoma'san irombo, mo'karon Jopoto piryjan, mo'ko Kefas enapa typytykon aropo'saton tymaroine. ⁶Na'na, awu Barnabas maro, na'na roten emaminary ka'tu nan aseke? ⁷Nokypan warinu pokono ko aseke nopemanon? Nokypan winu me tykapymy wonatopo ponen ko moro tynipomy'po epery anenapy'pa nan? Nokypan kapara enenen ko mo'karon tynenergykon kapara manatyry aikuru anenyry'pa nan?

⁸Kari'na wonumengary wara roten ka'tu yjaurananon? Iwar 'kare moro omenano mero'po enapa yka'pa nan. ⁹Moro Moses nimeropo omenano karetary ta irombo tymero man: Amy paka 'wa aresi werikary jako, anindamy'pa maitake. Tamusi ka'tu mo'karon paka pokon no'po'san? ¹⁰Ky'wanokon me kapyn moro wara tymero nan? Ky'wanokon me irombo tymero man: Mo'ko maina uringanen, mo'ko wonatopo werikanen enapa kynemaminaton moro ty'waine moro wonatopo epery amy apyiry momokyry ta.

¹¹A'kanano wyinonokon otykon ponen na'na o'waine. Yja'wan me iro ke nan na'na 'wa morokon ja'munano nisanory otykon potyry awyinoine? ¹²Mo'karon amykon terapa 'wa morokon otykon epory

man a'ta, na'na 'wa moro ko'po 'ne ka'tu rapa eporykon manombo kapyn nan? Morokon otykon anupi'pa te na'na ne'i. Amy pairo oty pokon te na'na esyka'pa man, moro Kristus ekapory ekarityry a'kotory pona. ¹³Anukuty'pa ka'tu mandon mo'karon Tamusi auty ta amaminatonon 'wa moro tamaminato'kon po ro tareparykon epory? Anukuty'pa enapa mandon mo'karon Tamusi 'wa tymy apo'ny po amaminatonon 'wa moro Tamusi 'wa tymy wyino amy epory? ¹⁴Iwara enapa mo'ko Jopoto 'wa tyje man moro iru'pyn oka ekari'namon 'wa moro iru'pyn oka wyino tareparykon epory man.

¹⁵Awu te amy pairo y'wano man oty anupi'pa wa. Ero animero'pa wa moro oty epoto'me y'wa. Moro oty upiry ko'po 'ne ka'tu rapa yrombyry iru'pa nairy. Uwa, amy pairo kari'na moro ywotamyikatopo pinary upitan. ¹⁶Ywotamyikato'me waty man moro y'wa moro iru'pyn oka ekarityry. Ekarityry y'wa man. Amy o'to rapa ywairy supija. Je'tun pe pore y'wa nairy, moro iru'pyn oka anekarity'pa ywe'i'pomboto. ¹⁷Aseke ynisanory me ekarity'pomboto y'wa, yjepemary manombo nairy. Aseke i'se ywaitopombo kapyn te ero man. Jopoto 'wa yjapojomatopo te ero man. ¹⁸Oty ko iro ke yjepety me nan? Yjepety me man moro epema'pa moro iru'pyn oka ekarityry y'wa. Moro iru'pyn oka ekarityry nyry manombo oty anupi'pa pairo wa.

¹⁹Amy pairo kari'na aina waty wa. Pa'poro kari'na pyitory me te we'i, pyime imero kari'na yto'me y'wa Kristus wyinonokon me. ²⁰Mo'karon Simosu ekosa amy Simosu wara ro ywe'i'po, Simosu yto'me y'wa Kristus wyinonaka. Awu omenano mero'po upi'no e'i'pa wa. Ise'me te amy upi'nono wara ro ywe'i'po, mo'karon upi'nonokon yto'me y'wa Kristus wyinonaka. ²¹Mo'karon omenano mero'po anukuty'non ekosa amy omenano mero'po anukutypyn wara ro y'we'i'po, mo'karon omenano mero'po anukuty'non yto'me y'wa Kristus wyinonaka. Tamusi nyry'po omenano 'wa epanama'pa ywe'i'po waty moro kynakon. Kristus nyry'po omenano upi'no te wakon. ²²Mo'karon ru'mangon ekosa ru'me ywe'i'po, mo'karon ru'mangon yto'me y'wa Kristus wyinonaka. Pa'poro kari'na ekosa pa'poro rotent ywe'i'po, pa'poro rypo epano'to'ko'me. ²³Moro iru'pyn oka upu'po me pa'poro o'to waija, y'wa enapa epery epoto'me. ²⁴Muku'saton waty amy aka'nuno pokon e'kuno ta pa'poro mo'karon

9:13 Deuteronomium 18:1 9:14 Mateus 10:10, Lukas 10:7

aka'nundonon eka'numyry, irombo te o'win roten amy 'wa moro e'kutopo apyiry? Iro ke ko'wu ajeka'nundoko, moro e'kutopo apyito'me. ²⁵Pa'poro e'kutoto 'wa otykon nondary man. Mo'karon amy uta'toto man u'mari poko moro wara kynaijaton. Ky'karon te amy utapypyn man roten u'mari poko moro wara kytaijaton. ²⁶Iro ke ko'wu awu typo roten eka'numy'pa wa. Amy typo roten tainary amo'mere'ko'po emanen o'wo'matoto kapyn enapa awu wa. ²⁷Uwa! Moro yja'mun semepangapoja moro ynisanory oty ka'to'me i'wa. Amykon terapa kari'na 'wa moro e'kuno ekaro'po wyino y'wa, ykary 'se'pa wa.

Israel pajanymbo poko omepatoko

10 ¹Amy oty ukutyry 'se te wa o'waine, yja'sakarykon, mo'karon kytangon poko. Moro kapurutu upi'no tywaije mandon pa'poro. Pa'poro i'waine moro tuna typato man. ²Pa'poro tatyka mandon Moses wena'po tanokon me moro kapurutu ta ro, moro tuna ta enapa. ³Pa'poro i'waine mo'ko inoro noro a'kanano wyinono arepa tana'se man. ⁴Pa'poro i'waine mo'ko inoro noro a'kanano wyinono tuna tanye man. Amy a'kanano wyinono iwekenanamon topu 'wa ro tuna ke tupa tywaije mandon. Moro topu ro Kristus mo'ko tywaije man. ⁵Ise'me Tamusi pyime amykon kytangon poko ewa'po'pa tywaije man. Mo'karon ro moro poto 'su wo'i ta ty'ma'se mandon.

⁶Pa'poro morokon otykon moro wara tywaije man ipokoine kywore'no'to'ko'me yja'wanton otykon kapyry poko onumenga'pa kywaito'ko'me, iwe'i'san wara. ⁷Ikapy'san tamusi etykon awonganamon me ro rypo kytaiton, amykonymbo we'i'san wara ira'naine. Mo'karon ro moro imero'po wara tywaije mandon:

Mo'karon kari'na wotandy'mo'san tywendameto'ko'me. Irombo awomy'san tyweserepekatok'o'me.

⁸Wararo wokyry, woryi maro kytaiton, amykonymbo we'i'san wara ira'naine. Wararo wokyry, woryi maro tywe'i'san ke ro o'win kurita roten o'win-kari'na itu'ponaka oruwa dusun me ty'ma'se

10:1 Exodus 13:21-22, Exodus 14:22-29 **10:3** Exodus 16:35

10:4 Exodus 17:6, Numeri 20:11 **10:5** Numeri 14:29,30 **10:6** Numeri 11:4

10:7 Exodus 32:6

mandon. ⁹Mo'ko Kristus* kysu'kuton, amykonymbo we'i'san wara ira'naine. Tamusi u'ku'po ke ro i'waine okoju 'wa ty'ma'ka mandon. ¹⁰Toruke kytaiton, amykonymbo we'i'san wara ira'naine. Toruke iwe'isan ke ro mo'ko kari'na y'ma'kanen Tamusi apojon 'wa ty'ma'ka mandon. ¹¹Morokon otykon 'wa ro mo'karon topoje mandon, amykon terapa kari'na wore'no'to'me. Ko'mapo'to'kon me tymero man, tyse waty terapa moro i'matyry wyino kywairykon ke.

¹²Iro ke ro mo'ko pyre okano'toto wairy man tuwaro tywomapotyry pona. ¹³Kari'na napyiry ko'po kapyn moro aju'kuto'kon man. Tamusi tamyikapore man. Apori'torykon ko'po aju'kupo'paine kynaitan. Moro aju'kurukon jako ako'ponomapo'paine kynaitan moro aju'kuto'kon 'wa.

O'win perere, o'win ja'munano

¹⁴Iro ke ro, ynipyinarykon, morokon ikapy'san tamusi ety awongary wyino tyse aitoko. ¹⁵Oty uku'namon 'wa irombo yjauranaje. Iro ke ro aseke uku'toko moro o'to ywykary.

¹⁶Moro Tamusi ety awongatopo sapera, moro ipoko Tamusi ety kysawongaton iro o'win kywairykon anenepo'pa nan mo'ko Kristus mynuru maro? Moro kyni'sakarykon perere o'win kywairykon anenepo'pa nan mo'ko Kristus ja'mun maro? ¹⁷O'win moro perere wairy ke, pa'poro ky'karon o'win ja'munano me kytaton, moky ro rypo ka'taine. Pa'poro ky'wanokon me irombo moro o'wino perere man. ¹⁸Mo'karon Israel pajanyombo 'wa o'po'toko. Mo'karon Tamusi 'wano me iwo'po amy ononamon o'win e'i'pa nandon mo'karon Tamusi 'wa mo'ko tywomy aronomonymbo maro?

¹⁹Oty ekarityry 'se ko wan? Amy ikapy'po tamusi 'wa yry'po tonomy wairy amy oty me? Amy ikapy'po tamusi wairy amy noky me? ²⁰Uwa pore! Morokon tynyrykon otykon yjaton ewa'rumsy 'wa. Tamusi 'wa kapyn te kynyjaton. Mo'karon ewa'rumsy maro te o'win awairykon 'se'pa wa. ²¹Mo'ko Jopoto saperary tano enyry jako o'waine, mo'karon ewa'rumsy saperary tano enyry kapyn o'waine man. Mo'ko Jopoto erepar yapo'ny

10:9 Amykon 'wa 'Jopoto' tymero man moro 'Kristus' y'petakan me.

10:8 Numeri 25:1-18 **10:9** Numeri 21:5-6 **10:10** Numeri 16:41-49

10:16 Mateus 26:26-28, Markus 14:22-24, Lukas 22:19,20 **10:18** Levitikus 7:6

10:20 Deuteronomium 32:17 (LXX)

po awendamerykon jako, mo'karon ewa'rums erepari apo'ny po awendamerykon kapyn man. ²²Mo'ko Jopoto ere'kopory 'se te ka'tu kytaton? Iko'po ka'tu pari'pe kytokano'saton?

Amykonymbo oty wairy pori'tomato'pa

²³Amy paipo oty kapyry a'koto'pa man y'wa. Amykonymbo oty kapyry te iru'pyn oty anyry'pa man. Amy paipo oty kapyry a'koto'pa man y'wa. Amykonymbo oty te pori'tomato'pa man.

²⁴Amy paipo kari'na uwaponaka aseke tytory poko o'mika'pa nainen. Ta'sakary yry poko te uwaponaka no'mikan.

²⁵Pa'poro moro oty ekaramatopo po takaramamy tonomy onotoko. Kytoturupoi oty me mo'ko tonomy wairy poko. Moro oty aturu'po anamiromo'ka'pa nainen. ²⁶Ero nono irombo pa'poro moro tytu'pono maro, Tamusi otyry moro man. ²⁷Amy Kristus wyino e'ipyn 'wa ako'ma'sando, irombo awyto'sando, pa'poro moro i'wa ajupato'kon onotoko.

Kytoturupoi oty me mo'ko tonomy wairy poko. Moro oty aturu'po anamiromo'ka'pa nainen. ²⁸Amy wykary jako te o'waine: "Amy ikapy'po tamusi 'wa yry'po tonomy mo'ko man", kysonoton, mo'ko ekari'nenyimbo upu'po me, moro turu'ponano upu'pome enapa. ²⁹Aseke aturu'po 'wa ajamiromo'kary pona' yka'pa wa, mo'ko aja'sakary turu'po te. O'tono'me ko moro amy oty 'wa aja'sakary amiromo'kary moro ajaina oty wairy a'kototan? ³⁰Tamusi ety sawongaje moro ynonory tonomy poko. One wara ko iro ke kari'na yja'wan me nykatan y'wa, moro y'wa Tamusi ety awongatopo poko?

³¹Iro ke ko'wu tonomy onory jako o'waine, tuna enyry jako pai o'waine, pa'poro o'to awairykon jako pai, pa'poro o'to aitoko Tamusi ety awongato'me. ³²Mo'karon Simosute, mo'karon Griek, mo'karon Tamusi na'nanopy'san enapa kysamiromo'katon. ³³Ywairy wara aitoko. Awu pa'poro o'to ywairy ta pa'poro kari'na ewa'porory su'kuja. Uwaponaka aseke ywyttory poko o'mika'pa wa. Uwaponaka te mo'karon pyimanokon kari'na yry poko we'kuja, uta'no wyino unendo'ko'me.

11

¹ Ywairy wara aitoko. Awu rapa Kristus wairy wara waija.

Mo'ko woryi u'jondy

² Tawa'pore imero wa apokoine, pa'poro oty ta awonumengarykon ke ypoko, morokon y'wa ajemepato'konymbo apyiry ke enapa o'waine.

³ Ero ukutyry 'se te 'kuru o'waine wa: pa'poro wokyry jopotory me mo'ko Kristus man. Mo'ko woryi jopotory me mo'ko wokyry man. Mo'ko Kristus jopotory me mo'ko Tamusi man. ⁴ Tu'jondyne amy wokyry aurany jako Tamusi 'wa, Tamusi aurany uku'pory jako pai i'wa, mo'ko tyjopotory py'i'topojan. ⁵ U'jondy'ma amy woryi aurany jako Tamusi 'wa, Tamusi aurany uku'pory jako pai i'wa, mo'ko tyjopotory py'i'topojan. Moro wara ta'ta irombo asewara imero man amy u'koro'ka'po woryi maro. ⁶ Atu'jondo'pa amy woryi a'ta, oro tunsety y'kotopon. Pyiwano me te moro ta'sakotory, moro tu'koro'kary pai epory jako ty'wa, oro natu'jondon.

⁷ Mo'ko wokyry wotu'jondory kapyn man, Tamusi eneke tywairy ke, Tamusi kuranory me tywairy ke. Mo'ko woryi te mo'ko wokyry kuranory me man. ⁸ Mo'ko wokyry irombo mo'ko woryi wyino ikapy'pa tywaije man. Mo'ko wokyry wyino te mo'ko woryi tyka'se man. ⁹ Mo'ko wokyry irombo ikapy'pa enapa tywaije man mo'ko woryi upu'po me. Mo'ko woryi te tyka'se man mo'ko wokyry upu'po me. ¹⁰ Jopoto upi'no iwairy enepotopo wairy man mo'ko woryi upu'po tu'po, mo'karon Tamusi apojongon upu'po me. ¹¹ Ise'me te mo'ko Jopoto ta mo'ko wokyry woryi pyndo tywairy upijan, mo'ko woryi 'wa wokyry pyndo tywairy upiry wara enapa. ¹² Mo'ko wokyry wyino irombo mo'ko woryi kapy'po wara enapa mo'ko wokyry mo'ko woryi wyino kyno'san. Tamusi te 'kuru pa'poro oty undy me man.

¹³ Aseke ajaurangon ytoko ero pok: Iru'pa nan amy woryi aurany Tamusi 'wa u'jondy'ma? ¹⁴ Moro one wara kykapy'san roten 'kare anenepo'pa terapa o'waine nan amy wokyry ety emapory masi'pyn unsenano 'wa, ¹⁵ amy woryi ety awongary te masi'pyn unsenano 'wa. Amy u'jondy me irombo moro masi'pyn unsenano tyje woryi 'wa man. ¹⁶ Mo'ko ero yjauran arimary 'san

'wa ero wara roten ywykary 'se wa: Na'na, mo'karon aito'kon po Tamusi na'nanopy'san ro rypo amy terapa taromy omenano anukuty'pa man.

Kristus ereparry enapyry

¹⁷Ero one wara awairykon man ekarityry jako y'wa, amy noro oty poko aje'marykon 'se wa. Moro ase'wa awopyrykon yja'wan oty ene'san o'waine iru'pyn oty enepyry ko'po. ¹⁸Koromono me ero sekari'sa o'waine: Setai o'win e'i'pa awairykon Tamusi na'nanopy'san me moro ase'wa awopyrykon jako. Ero ro a'si 'ko samyikaje. ¹⁹Moro ase'wa wavy aino wairy ro man ara'naine, mo'karon tamyikaporamon wonepoto'me enapa ara'naine. ²⁰Mo'ko Jopoto ereparry tiro mena'saton, moro ase'wa awopyrykon jako. ²¹Moro awendamerykon jako aja'sakarykon 'wa arepa apyiry uwaporu pa'poro arepa apyiry poko monsi'maton. Iwaru o'win amy wojan ikumyry, o'win amy kynetynjan. ²²Auty'ma 'kare mandon. Ajautykon po 'kare awendamerykon mupijaton. Mo'karon Tamusi na'nanopy'san te ka'tu menu'katon? Mo'karon oty'non py'i'topory 'se ka'tu mandon? O'to ko wykatan o'waine? Ajetykon sawongatan? Ero oty poko te ajetykon anawonga'pa wa.

²³Y'wa irombo mo'ko Jopoto ero o'waine enapa ynekarity'po oty ekari'hen: moro takaramatopombo koko mo'ko Jopoto Jesus 'wa perere tanunje man. ²⁴Tamusi ety awonga'po wyino ty'wa, moro perere i'wa ty'sakapo'se man. Irombo tyka man: "Yja'mun ero man. O'wanokon me ro man. Ero wara aitoko, ypoko awetuwaro'mato'ko'me rapa." ²⁵Iwaru enapa moro sapera tanunje i'wa man moro tywendame'san wyino. Tyka man: "Ero sapera moro Tamusi wykatopombo yjan rapa asery me. Moro ikatopombo pori'tomanon ro moro ymynuru. Awonyrykon wararo ero wara aitoko, ypoko awetuwaro'mato'ko'me rapa." ²⁶Moro perere enapyry wara ro o'waine, moro sapera wyino awonyrykon wara ro, Jesus romby'po mekarojaton rapa, iwopyry 'wa ro rapa.

²⁷Iro ke 'kuru mo'ko emepo'pa roten mo'ko Jopoto pererery ena'nen, isaperary wyino oty enynen u'ta kynaitan mo'ko Jopoto ja'mun poko yja'wan me aino, imynuru poko yja'wan me aino enapa. ²⁸Moro perere enapyry uwaporu te 'kuru, moro sapera

wyino oty enyry uwaporu enapa, iru'pyn me 'ne ka'tu aseke kari'na waimengary man. ²⁹Mo'ko Kristus ja'mun me iwairy anukutypyn irombo aseke yja'wan oty ypojan tytu'ponaka moro ty'wa perere enapyry 'wa, moro sapera wyino tywonyry 'wa enapa. ³⁰Moro wara ro ara'naine pyime imero je'tun pe mandon, ru'me mandon. Pyime pairo tyromo'se mandon. ³¹Aseke na'sen kywaimenga'sanymboto te, mo'ko Jopoto kymenga'paine nairy. ³²Erome te mo'ko Jopoto kymengaton. Iro ke ro kykota'maton, moro a'wembono tauran yry pona ty'wa kypokoine asewara ero nono maro.

³³Iro ke ko'wu, yja'sakarykon, mo'ko Jopoto ereparu ena'se awopyrykon jako, aja'sakarykon imomo'toko. ³⁴Ikumyry 'wa amy wory jako, tauty po iwendarumery man. Iwara ro moro ase'wa awopyrykon yja'wan me mo'ko Jopoto anauranano'po'pa kynaitan. Morokon amykon terapa ajemepato'ko'man ko'wu ywopy'po mero o'waine sa'pendake iru'pyn me.

A'kanano wyinonokon otykon

12 ¹Morokon a'kanano wyinonokon otykon pokon oty ukutyry 'se wa o'waine, yja'sakarykon. ²Tamusi anukutypa noro aja'taine, moro wara rotent mo'karon aurana'non tamusi 'wa tywotaropo tywaije mandon, aine? ³Iro ke ro suku'poja o'waine: Amy pairo Tamusi a'kary nauranano'pory kari'na "Oro Jesus nuta'nen!" yka'pa kynaitan. "Jesus Jopoto me man" yka'pa ro rypo amy kari'na kynaitan, taro'pa Tamusi a'kary a'ta.

⁴Pyime mo'ko Tamusi a'kary nyrykon otykon man. Mo'ko ynamon te 'kuru o'win rotent man, mo'ko inoro noro Tamusi a'kary. ⁵Pyime morokon pyitonano emamingon man. O'win te man mo'karon pyitonano Jopotory. ⁶Pyime morokon pori'tonano man. Mo'ko inoro noro Tamusi te 'kuru pa'poro kari'na pori'tomanon. ⁷Pa'poro ita tywonepotopo kari'na ta te mo'ko Tamusi a'kary kynonepojan pa'poro kari'na epano'to'me. ⁸Mo'ko o'win amymbu aurana'pojan mo'ko Tamusi a'kary tywonumengapore. Mo'ko o'win amymbu aurana'pojan te mo'ko inoro noro Tamusi a'kary oty uku'nen me. ⁹Amymbu 'wa oty amyikapojan imero mo'ko inoro noro Tamusi a'kary. Amymbu 'wa je'tun pangon

12:4-11 Rome 12:6-8

kura'mapojan mo'ko inoro noro Tamusi a'kary. ¹⁰Amymbo yjan pori'tonano eneponen me. Amymbo yjan Tamusi auran uku'ponen me. Amymbo yjan yja'wanton akywano uku'nen me. Amymbo auranano'pojan ukuty'non roten auranano ta. Amymbo yjan o'to tauro'po me morokon auranano wairy ekari'nen me. ¹¹Pa'poro erokon otykon te 'kuru mo'ko inoro noro a'kanano emamin erokon man. Pa'poro kari'na emaminano'pojan te amy me terapa, i'se tywairy wara ro.

O'win ja'munano tanokon

¹²Amy ja'munano wara mo'ko Kristus man. Morokon o'win amy ja'munano pokonokon, itanokon enapa pyime man. Morokon pyimanokon amy ja'munano pokonokon, itanokon enapa o'win amy ja'munano me man. ¹³Iwara enapa ky'karon pa'poro o'win a'kanano ta tatyka kytaton o'win ja'munano me. Simosu me, Griek me, taporemynamon pyitonano me, aporemymyngon me pai kywairykon ita waty man. O'win a'kanano 'wa pa'poro tapyije kytaton.

¹⁴Moro ja'munano ta enapa irombo o'win roten itano e'i'pa man. Pyime te morokon itanokon man. ¹⁵Moro pupunano wykary jako pai "Ainanano me kapyn ywairy ke, moro ja'munano ta kapyn awu wa", moro pupunano iro ke moro ja'munano ta kapyn nan? ¹⁶Moro pananano wykary jako "Onunano me kapyn ywairy ke, moro ja'munano ta kapyn awu wa", moro pananano iro ke moro ja'munano ta kapyn nan? ¹⁷Onunano me roten pa'poro moro ja'munano a'ta, one wara ko nepanamary? Pananano me roten pa'poro moro ja'munano a'ta, one wara ko oty po'nukuru? ¹⁸Tamusi 'wa te 'kuru pa'poro morokon ja'munano tanokon tyje man tywaitopone moro ja'munano ta, tynisanory wara ro. ¹⁹Pa'poro morokon otykon a'ta o'win roten moro ja'munano tano oty me, one wara ko ja'munano me nairy? ²⁰Pyime te 'kuru morokon ja'munano tanokon man. O'win te man moro ja'munano. ²¹Moro onunano tykary upijan moro ainanano 'wa "O'se'pa wa". Iwara enapa moro upu'ponano tykary upijan moro pupunano 'wa "O'se'pa wa". ²²Moro ko'po 'ne ka'tu rapa morokon ru'me kynekanopyrykon kyja'mungon tanokon otykon wotamonopyry waty man imero.

²³Morokon kyja'mungon tanokon, morokon kawo anapo'i'pa kytaton irokon poko 'ne ka'tu rapa iru'pa kytaton. Morokon pyiwano mangon kyja'mungon tanokon otykon 'ne ka'tu rapa kysikura'maton. ²⁴Morokon kurangon kyja'mungon tanokon otykon kura'mary waty man. Tamusi 'wa tameronokon otykon moro ja'munano tanokon me tyje man. Moro po'pono itano poko 'ne ka'tu rapa te iru'pa man, ²⁵morokon itanokon wotaripapyry pona. O'win iwonusumengarykon 'se man ase'wano me. ²⁶Je'tun pe o'win amy itano a'ta, pa'poro morokon itanokon enapa moro je'tunano apojaton. O'win amy itano ety awongary jako, pa'poro morokon itanokon enapa ta'wapore mandon.

²⁷Kristus ja'mun amyjaron mandon. Ija'mun tanokon me mandon. ²⁸Mo'karon Tamusi na'nropy'san ra'na Tamusi 'wa amykonymbo tyje man, koromo 'ne apojoma'san me, ijokonory me tauran uku'ponamon me, ijomuwanory me amepanamon me, irombo pori'tonano eneponamon me, irombo je'tun pangon kura'manamon me, ta'sakarykon epano'namon me, oty undymanamon me, ukuty'non roten auranano ta auranatonon me enapa. ²⁹Pa'poro 'kare apojoma'san me nandon. Pa'poro 'kare Tamusi auran uku'ponamon me nandon. Pa'poro 'kare amepanamon me nandon. Pa'poro 'kare pori'tonano enepojaton. ³⁰Pa'poro 'kare i'waine je'tun pangon kura'mapojan mo'ko a'kanano. Pa'poro 'kare nauranaton ukuty'non roten auranano ta. Pa'poro 'kare o'to tauro'po me morokon auranano wairy ekari'saton. ³¹E'kutoko te morokon potonon 'ne ro Tamusi a'kary nyry otykon apyiry poko.

Amy oma 'ne ka'tu te senepoja o'waine, moro pa'poro erokon ko'po man iro.

Moro aipynano

13 ¹Pa'poro ero nono tu'ponokon auranano ta, pa'poro moro kapu tanokon auranano ta enapa yjauranary jako ro rypo, aipynano anukuty'pa yja'ta te, sambura waimorykary wara wa, kambana waimorykary wara pai. ²Moro Tamusi auran uku'potopo pori'tonano a'ta ro rypo yjekosa, pa'poro atunemy'san otykon ukutyry jako ro rypo y'wa, pa'poro oty ukutyry jako ro rypo y'wa, moro y'wa Tamusi amyikary 'wa wypykon emimapory jako ro

rypo, aipynano anukuty'pa yja'ta te, amy otymbo me pairo e'i'pa wa. ³Pa'poro yjotyrykonymbo ekamyry jako ro rypo y'wa kari'na wendameto'me, moro yja'mun yry jako ro rypo y'wa ykorokato'me, aipynano anukuty'pa yja'ta te, otymbo ro anyry'pa man y'wa.

⁴Moro aipynano pyi'me'ke man. Tawa'pore roten man. Emyny'ma man. Moro aipynano e'i'pa 'ne man. Atamyika'pa man. ⁵Emepo'pa e'i'pa man. Uwaponaka aseke tytory pok'o'mika'pa man. Ko'i ore'kopo'pa man. Yja'wan me tyry'poto, ipoko o'poty'pa man. ⁶Yja'wan me kari'na enary pok'o ewa'po'pa man. Moro iporono oty te kynewa'porojan. ⁷Pa'poro oty jondojan. Pa'poro oty amyikanon. Pa'poro oty wo'kapyry po kyno'po'san. Pa'poro oty ta kyneja'nakanon.

⁸Moro aipynano aikepy'pa roten man. Moro Tamusi auran uku'porymbo kynaike'tan. Morokon ukuty'non roten auranano kynaike'tan. Oty ukutyrymbo kynaike'tan. ⁹Pa'poro 'ne oty ukutyry kysamono'saton. Pa'poro 'ne Tamusi auran uku'pory kysamono'saton. ¹⁰Oty we'i'ma'po mero te, morokon otykon amonopyry kynuta'tan. ¹¹Uwapo, pitani me noro yja'ta, pitani wara ro yja'uranary, pitani wara ro ywonumengary, pitani wara ro oty enery y'wa. Erome te amy uwapotombo me ywe'i'po mero, morokon pitani me yja'tanokonymbo otykon saike'kai. ¹²Erome irombo amy supikiri ta otykon kysenejaton. Morokon otykon te to'kyine kynonejan. Aire te asembata kyto'po'ta'ton. Erome pa'poro 'ne kapyn oty suku'sa. Aire te suku'take, yjukutyry wara enapa Tamusi 'wa.

¹³Iwara ko'wu erokon oruwa kynainopojan: Tamusi amyikary, oty wairy po o'po'no, aipynano. Ira'naine te moro aipynano poto me 'ne man.

A'kanano wyinonokon otykon rapa

14 ¹Moro aipynano wena'po ta aitoko. Irombo mo'ko a'kanano nyry otykon apyiry pok'o e'kutoko. Moro Tamusi auran uku'pory apyiry pok'o 'ne ka'tu rapa te e'kutoko. ²Mo'ko amy ukutypyn auranano ta auranatoto irombo kari'na anerupa'pa man. Tamusi erupanon te. Amy pairo kari'na irombo moro auran anukuty'pa man. Mo'ko Tamusi a'kary te atukuty'non otykon

13:2 Mateus 17:20, 21:21, Markus 11:23

poko kynauranano'pojan. ³Mo'ko Tamusi auran uku'ponen te kari'na erupanon. Kynepano'saton. Kynurujaton. Kynipori'tomatton enapa. ⁴Mo'ko amy ukutypyn auranano ta auranatoto aseke kynepori'tomanon. Mo'ko Tamusi auran uku'ponen te mo'karon Tamusi na'nanopy'san pori'tomanon. ⁵Ukuty'non roten auranano ta pa'poro ajauranarykon 'se rypo imero wa. Moro ko'po 'ne ka'tu rapa te Tamusi auran uku'ponamon me awairykon 'se wa. Mo'ko Tamusi auran uku'ponen mo'ko amy ukutypyn auranano ta auranatoto ko'po man. Asewara te mandon moro o'to tauro'po me moro tauranymbo wairy ekarityry jako roten mo'ko amy ukutypyn auranano ta auranatoto 'wa, mo'karon Tamusi na'nanopy'san epano'to'me ty'wa.

⁶Ukuty'non roten auranano ta ajerupaine ywopy'poto, yja'sakarykon, otypan oty ko ywyino mepotory? Oty pa'kanen me, oty uku'nen me pai, Tamusi auran uku'ponen me pai, amepanen me pai ajerupa'paine ywe'i'poto, otymbro ro anepory'pa maitory. ⁷Iwara enapa morokon aimorykatonon otykon man. Enurima'pa tyre sina ety, kitara ety pai nainen. Muku'tan otypan ware etory, otypan ware morykary pai? ⁸Atukuty'pa moro warinu kutiry ety a'ta enapa, noky ko o'wo'ma tytory man ytan? ⁹Iwara enapa amyjaron mandon. Atukuty'pa ajauranarykon jako, one wara ko moro ajaurangon natuku'tan? Typo roten moro ajaurangon makamata'ton. ¹⁰Ero nono tu'po pyime roten auranano man. Pa'poro auranano amy o'to tauro'po me man. ¹¹O'to tauro'po me amy auranano wairy anukuty'pa yja'ta, mo'ko yjerupanen amy tauranworono me kynaitan y'wa. Awu i'wa enapa amy tauranworono me waitake. ¹²Iwara enapa amyjaron mandon. Mo'ko Tamusi a'kary nyry otykon apyiry poko awo'mikarykon jako, e'kutoko 'ne ka'tu rapa morokon Tamusi na'nanopy'san pori'tomato'kon otykon apyiry poko.

¹³Iro ke ro mo'ko amy ukutypyn auranano ta auranatoto woturupory man Tamusi 'wa moro o'to tauro'po me iwairy ekari'topo poko. ¹⁴Amy ukutypyn auranano ta irombo Tamusi 'wa yjauranary jako, mo'ko yja'kary Tamusi 'wa kynaurananon. Moro ywonumengary te oty anepory'pa man. ¹⁵One wara ko iro ke nan? Moro Tamusi 'wa yjauranary jako, yja'kary maro Tamusi 'wa yjauranatake. Ywonumengary maro enapa te Tamusi 'wa yjauranatake. Ywaretatake yja'kary maro. Ywonumengary maro

enapa te ywaretatake. ¹⁶Aja'kary maro roten amy oty poko Tamusi ety awongary jako o'wa, one wara ko mo'ko amy roten kari'na moro ety awongatopo poko "Iwara ro man" nykatan, moro o'to awykary anukuty'pa ta'ta? ¹⁷Iru'pa ro rypo man moro o'wa Tamusi ety awongary. Mo'ko aja'sakary anipori'toma'pa te man.

¹⁸Tamusi ety sawongaje pa'poro ako'poine ukuty'non roten auranano ta yjauranary poko. ¹⁹Mo'karon Tamusi na'nanopy'san ra'na te 'kuru ywonusumengary maro aiatone roten o'to ywykary iru'pa sepoja amy ukutypyn auranano ta ainapatoro dusun o'to ywykary ko'po. Iwara ro mo'karon yja'sakarykon emepary taro waitake.

²⁰Yja'sakarykon, pitanikon wara kytonumengaton. Pitanikon wara u'tano'ma aitoko. Uwapoto'san wara te onumengatoko.

²¹Moro omenano karetary ta tymero man:

"Tauranworonokon yndary 'wa oty sekari'potake mojan ero ponokon 'wa. Ise'me te y'wa epanama'pa kynaita'ton,"
kynganon mo'ko Jopoto.

²²One wara ko iro ke nan? Morokon ukuty'non auranano irombo amy oty enepojan mo'karon Kristus wyino e'i'non 'wa. Mo'karon Kristus wyinonokon 'wano kapyn morokon man. Moro Tamusi auran uku'pory te amy oty enepojan mo'karon Kristus wyinonokon 'wa. Mo'karon Kristus wyino e'i'non 'wano kapyn moro man. ²³Pa'poro mo'karon Tamusi na'nanopy'san auranary jako ukuty'non auranano ta moro tywota'nano'to'kon po, one wara ko amykon roten o'my'san kari'na, Kristus wyino e'i'non pai nonumengata'ton? To'mere'se awairykon anekarity'pa naita'ton? ²⁴Moro pa'poro kari'na 'wa Tamusi auran uku'pory jako te, oty ko no'ka'tan amy Kristus wyino e'ipyn wo'my'poto, amy roten kari'na wo'my'poto pai? Pa'poro morokon inetary yja'wan me iwairy ekari'tan. Morokon inetary kynimengapotan. ²⁵Moro ituru'po ta unemy'po oty kynosenepotan. Tombata'po ko'wu kynomatan Tamusi ety awongato'me ty'wa. Irombo kyngatan: "Iporo ro Tamusi ara'naine man!"

Pa'poro oty wairy man tywaitopone

²⁶One wara ko iro ke nan, yja'sakarykon? Moro ase'wa awopyrykon wara ro, pa'poro kari'na amy oty maro kyno'san:

amy ware maro, amy iru'pyn omepatopo oty maro pai, amy ty'wa Tamusi nenepo'po oty maro pai, amy ukutypyn auranano maro pai, o'to tauro'po me moro auranano wairy ekari'topo maro pai. Pa'poro morokon otykon wo'kapyry man mo'karon Tamusi na'nanopy'san pori'tomato'me. ²⁷Amy ukutypyn auranano ta amykon auranary jako, oro oko, oruwa roten pai moro wara naisen. Asepa'po ta nauranasen. Irombo o'win amy 'wa o'to tauro'po me moro auranano wairy ekarityry man. ²⁸Uwa amy ekari'nen a'ta te, ity'me mo'karon ukuty'non auranano ta auranatonon wairy man mo'karon Tamusi na'nanopy'san ra'na. Ty'wanokon me roten moro jako auranarykon man, Tamusi 'wanokon me enapa. ²⁹Oro oko, oruwa roten pai Tamusi auran uku'ponamon nauranasen mo'karon amykon terapa 'wa aurangon mengary uwapor. ³⁰Amy moro po tandy'pono 'wa te Tamusi 'wa amy oty enepory jako, mo'ko auranatoto Tamusi auran uku'ponen yity'nary man, mo'ko ta'sakary auranato'me. ³¹Asepa'po ta Tamusi auran uku'pory taro mandon pa'poro. Iwara ro pa'poro kari'na tywomeparykon taro, tywepori'tomarykon taro enapa kynaita'ton. ³²Mo'karon Tamusi auran uku'ponamon aina moro Tamusi auran uku'pory man. ³³Tamusi irombo ato'wa roten kywairykon 'se'pa man. Sara'me te kywairykon 'se man. Iwara ro man pa'poro morokon Tamusi wyinonokon wota'nanoto'kon po.

³⁴Ity'me mo'karon woryijan wairy man morokon ata'hano'to'kon po. Auranarykon kapyn man. Moro omenano mero'po wykary wara ro tyikyryjatonon apyiry i'waine man tyjopotorykon me. ³⁵Amy oty ukutryy 'se ta'taine, auto po iwoturuporykon man tyinonon 'wa. Mo'karon Tamusi na'nanopy'san ra'na amy woryi auranary pyiwano me man. ³⁶Awyinoine 'kare moro Tamusi auranyimbo tywotaripa'se nan. Amyjaron roten 'kare ajepoton. ³⁷Tamusi auran uku'ponen me, a'kanano wyinono me amy wokanopyry jako, ero ynimerory wairy ukutryy i'wa man mo'ko Jopoto wykatopo me. ³⁸Mo'ko ero ukutryy 'sepyn ukutry'pa enapa kynaitan.

³⁹Iro ke ro, yja'sakarykon, e'kutoko moro Tamusi auran uku'pory pok. Ukuty'non auranano ta kari'na auranary kysa'kototon.

⁴⁰Pa'poro oty wairy te man tywaipore, tywaitopone enapa.

Mo'ko Kristus awomy'po ekarityry

15

¹Kytuwaro'maton rapa, yjasa'karykon, moro o'waine ynekarity'pombo iru'pyn oka pok. Moro ro mapyisen.

Moro ro ajemamarykon andy'mojan. ²Moro ro enapa uta'no wyino ajunenjaton, moro ynekarity'po wara ro ikura'mary jako o'waine. Aronge rotен 'kare Kristus mamyikaton. ³Pa'poro oty uwaporо te moro ynapo'i'po oka sekari'nен o'waine. Morokon imero'san wararo kyja'wanykon upu'po me mo'ko Kristus romby'po sekari'nен o'waine. ⁴Unemy'po sekari'nен o'waine. Moro ijoruanory kurita morokon imero'san wara ro awomy'po sekari'nен o'waine. ⁵Mo'ko Kefas 'wa iwosenepo'po sekari'nен o'waine, mo'karon ainapatoro itu'ponaka okonokon 'wa iwosenepo'po enapa. ⁶Moro pa'po me tywosenepo man ainatonemboto aiatone-kari'na ko'ponokon ka'sakarykon wota'nanopy'san 'wa. Pyime enenamonymbo nuro noro mandon. Amykonymbo te tyromo'se terapa mandon. ⁷Moro pa'po me Jakobus 'wa tywosenepo man. Morombo wyino pa'poro mo'karon apojoma'san 'wa. ⁸Irombo ro mero ko'wu y'wa enapa, amy e'i'pa oma'po warano 'wa iwosenepo'po.

⁹Awu ro inorombo ro ko'warono apojoma'po awu wa mo'karon apojoma'san ra'na. Apojoma'po me yjejatory kapyn rypo man, mo'karon Tamusi na'nanopy'san wekenapoty'san ke yjerekuru 'wa. ¹⁰Tamusi turu'popory te erome ero wara yjyryi. Moro y'wa inenepo'po ituru'popory aronge roten e'i'pa ne'i. Pa'poro mo'karon amykon terapa apojoma'san ko'po imero awosin pe yjemaminai. Awu kapyn te yjemaminai. Moro ymaro aitoto Tamusi turu'popory te nemaminai. ¹¹Noky 'wa, y'wa pai, mo'karon amykon terapa 'wa pai moro oka ekarityry ita waty man. Moro wara te na'na kynekarajan. Moro wara ro Kristus amyikanamon me tywaije mandon.

Moro kawomarykyon

¹²Iromby'san wyino rapa mo'ko Kristus awomy'po ekarory jako na'na 'wa, one wara ko iro ke amykonymbo aja'sakarykon awomy'pa mo'karon iromby'san ekari'saton? ¹³Awomy'pa mo'karon iromby'san a'ta, Kristus enapa awomy'pa rapa tywaije man iromby'san wyino. ¹⁴Awomy'pa rapa Kristus we'i'poto, moro na'na nekarory aronge roten man. Moro wara a'ta, moro o'waine Kristus amyikary enapa

15:3 Jesaja 53:5-12 15:4 Ware 16:8-10, Mateus 12:40, Apojoma'san 2:24-32

15:5 Lukas 24:34, Mateus 28:16-17, Markus 16:14, Lukas 24:36, Johanes 20:19

15:8 Apojoma'san 9:3-6 15:9 Apojoma'san 8:3

aronge roten man. ¹⁵Moro wara a'ta enapa Tamusi pokon na'na enapitary kynonejan. Na'na irombo Tamusi 'wa Kristus awongapo'po ekari'san rapa. Anawongapo'pa rapa tywaije man, awomy'pa rapa mo'karon iromby'san a'ta. ¹⁶Awomy'pa rapa mo'karon iromby'san a'ta irombo mo'ko Kristus enapa awomy'pa rapa tywaije man. ¹⁷Awomy'pa rapa mo'ko Kristus we'i'poto, moro o'waine Kristus amyikary aronge roten man. Moro wara a'ta, oja'wanykon ta noro mandon. ¹⁸Moro wara a'ta, mo'karon Kristus ta i'maty'san enapa tutase mandon. ¹⁹Ero amano tano man me roten Kristus pokon kywo'potyrykon jako, pa'poro kari'na ko'po imero kata'mato kytaton.

²⁰Iporo te 'kuru Kristus tawonje rapa man iromby'san wyino, koromono me pa'poro mo'karon iromby'san ra'na. ²¹Amy kari'na ta moro romo'no wopy'po wara enapa moro iromby'san wyino awono amy kari'na ta tywo'se man. ²²Adam ta pa'poro kari'na rombyry wara enapa pa'poro kari'na kynawondan rapa Kristus ta.

²³Ta'pemy'san wararo te pa'poro kari'na kynawondan rapa. Koromono me mo'ko Kristus tawonje man. Irombo moro iwopyry mero mo'karon iwyinonokon terapa kynawonda'ton. ²⁴Morombo mero ko'wu pa'poro oty kynaike'tan. Pa'poro morokon ero nono tu'ponokon kawonokon pori'tonano uta'ka'san mero ty'wa, mo'ko Kristus ero nono ytan undymato'me mo'ko Tamusi jumynano ainaka. ²⁵Mo'ko Kristus 'wa irombo pa'poro oty undymary man pa'poro mo'karon tyjenonokamon yry 'wa ro Tamusi 'wa ipupuru upi'nonaka. ²⁶Moro irombo ro uta'toto man tyjenonopymy oty moro romo'no man. ²⁷Tymero irombo man: Pa'poro oty tyje Tamusi 'wa man ipupuru upi'nonaka. Upi'nonaka pa'poro oty yry jako te ty'wa, Tamusi 'ne ro aseke upi'nonaka atyry'pa tywaije man. ²⁸Pa'poro oty yry'po mero tupi'nonaka, mo'ko ymunano enapa aseke mo'ko tupi'nonaka pa'poro oty ynenymbu upi'no kynaitan. Iwara ro Tamusi pa'poro oty me kynaitan pa'poro oty ta.

²⁹Awomy'pa mo'karon iromby'san a'ta, oty eپory ekano'saton ko mo'karon tyrombyrykon mero asetykapotonon? Iporo awomy'pa mo'karon iromby'san a'ta, o'tono'me ko noro tyrombyrykon mero nasykapojaton?

³⁰O'tono'me ko na'na ro rypo otare'ma'pa roten anari ta nan?
³¹Yja'sakarykon, kurita wara ro romo'no ta wa. Iporo ywykary

uku'toko, apokoine waino pe ywairy ukutyry wara enapa o'waine mo'ko Kyjopotorykon Kristus Jesus ta. ³²Awomy'pa rapa mo'karon iromby'san a'ta, oty poko ko moro Efese po wo'wo'man mo'karon tokonamon no'kan maro? Otypan iru'pyn oty ene'en ko y'wa? Awomy'pa rapa mo'karon iromby'san a'ta, kytendamesen, kyo'ny'sen. Koro'po roten irombo kyromo'ta'ton. ³³Kyтому'maton. Emepo'non maro aino moro tamepore ainombo any'manon. ³⁴Iru'pyn me awonumengarykon apyitoko. Yja'wan me noro o'to kytaiton. Amykonymbo aja'sakarykon irombo Tamusi anukuty'pa pairo mandon. Moro wara ywykary poko awepy'i'torykon rypo man.

Moro a'kanano wyinono ja'munano

³⁵Amy te pai kyngatan: "One wara ko mo'karon iromby'san nawonda'ton rapa? Otypan ja'munano apyita'ton ko?" ³⁶Oty anukutypyn! Moro anipomyry oty erena'pa kynaitan, iromby'pa iwe'i'poto. ³⁷Amy oty pomryr jako o'wa, moro ipuwa'po terapa anipomy'pa mana. Amy epy'po roten te miponja, awasi epy'po pai, amy terapa wonatopo epy'po pai. ³⁸Tamusi te 'kuru amy ja'munano yjan i'wa, tynisanory wara ro. Pa'poro wonatopo epy'po 'wa amy ja'munano yjan typo-typo.

³⁹Pa'poro no'kan punu asewara e'i'pa man. Kari'na punu typo man. Tonomy punu typo man. Tonoro punu typo man. Woto punu rapa typo man. ⁴⁰Kapu tanokon ja'munano mondo man. Ero nono tu'ponokon ja'munano mondo enapa man. Moro kapu tanokon kuranory te asewara e'i'pa man moro ero nono tu'ponokon kuranory maro. ⁴¹Weju kuranory typo man. Nuno kuranory typo man. Siriko kuranory typo man. Morokon siriko kuranory rapa asewara e'i'pa man.

⁴²Iwara enapa mo'karon iromby'san awomyry man. Uta'toto man kyno'ponjan. Utapypyn roten kynawonjan. ⁴³Yja'wanymbo kyno'ponjan. Kurano kynawonjan. Ru'man kyno'ponjan. Pari'pyn kynawonjan. ⁴⁴Orematoto ja'munano kyno'ponjan. A'kanano wyinono ja'munano kynawonjan.

Mondo amy orematoto ja'munano a'ta, amy a'kanano wyinono ja'munano enapa mondo man. ⁴⁵Iwara enapa tymero man: Mo'ko

koromono kari'na, Adam, orematoto ja'munano me tywaije man. Mo'ko inorombo ro Adam te amy amano ynen a'kanano wyinono ja'munano me tywaije man. ⁴⁶Moro a'kanano wyinono ja'munano te, koromono kapyn moro man. Moro orematoto ja'munano na'nen te man. Moro pa'po me moro a'kanano wyinono ja'munano kyno'san. ⁴⁷Mo'ko koromono kari'na ero nono wyinono me man. Mo'ko ijokonory kari'na te kapu wyinono me man. ⁴⁸Mo'ko nono wyinono kari'na wara enapa mo'karon nono wyinonokon mandon. Mo'ko kapu wyinono wara enapa mo'karon kapu wyinonokon mandon. ⁴⁹Mo'ko nono wyinono eneke kywe'i'san wara enapa mo'ko kapu tano eneke kytaita'ton.

Romo'no y'mondory

⁵⁰Ero wara wykaje o'waine, yja'sakarykon. Tywaike ro kari'na tytory upijan moro Tamusi nundymary taka. Moro uta'toto man moro utapy'pa aino apyiry upijan. ⁵¹Epanamatoko. Amy unemy'po auranano sekari'sa o'waine. Pa'poro 'ne iromby'pa kytaita'ton. Pa'poro te amy me terapa kytaita'ton, ⁵²ko'i roten imero, onunano wopisamryr wara roten, moro kuti wota'po mero irombo ro mero. Moro kuti wota'po mero irombo mo'karon iromby'san awongapota'ton Tamusi, iromby'pa noro rapa iwaito'ko'me. Ky'karon te amy me terapa kytaita'ton. ⁵³Ero uta'toto man ja'munano wo'myndory irombo man moro utapy'pa aino ke. Ero romo'toto man ja'munano wo'myndory man moro iromby'pa aino ke. ⁵⁴Moro uta'toto man wo'myndo'ma'po mero moro utapy'pa aino ke, moro romo'toto man wo'myndo'ma'po mero moro iromby'pa aino ke, iporo ero imero'po wairy kynoseneptan:

Moro romo'nombo to'mo'se man. Ty'mondo man. ⁵⁵Romo'no, one wara ko oty mi'mondotan, se? Romo'no, oje ko moro je'tun pan apori'tory nan, se?

⁵⁶Yja'wan me aino moro romo'no ekyry me man. Moro yja'wan me aino pori'tory me moro omenano mero'po man. ⁵⁷Tamusi ety te kysawongasen. Mo'ko 'wa ro oty y'mondonamon me tyje kytagon mo'ko Kyjopotokykon Jesus Kristus ta.

58 Iro ke ko'wu, ynipyndarykon yja'sakarykon, pari'pe aitoko. Esakama'pa imero aitoko. Mo'ja ro mo'ko Jopoto emamin pari'pe ika'toko. Muku'saton wavy moro awo'mikarykon wairy aronge roten wavy Jopoto ta.

Mo'karon Judea ponokon 'wano pyrata

16 ¹Mo'karon Judea po Tamusi wyinonokon 'wano me ana'nropyrykon pyrata poko ero wara ywykary 'se wa. Mo'karon Galatie tanokon aito'kon po Tamusi na'nanopy'san 'wa ywykatopombo wara enapa aitoko. ²Aremi wara ro auto po amy pyrata typo ytko, apori'torykon taro ro. Iwara moro o'waine ywopy'po mero pyrata amo'i'potyry noro wavy kynaitan. ³Moro o'waine ytunda'po mero amykon iru'pa anepory'san wokyryjan semo'ta'ton kareta maro Jerusalem 'wa, morokon ana'nanopy'san pyrata aro. ⁴Iru'pa te aseke ywytry man wone'poto, ymaro ro kyny'ta'ton.

⁵Wo'take o'waine Masedonie 'wa ywyto'po mero. Masedonie pato irombo wo'take. ⁶Ajekosaine te pai a'si'ko akore'pe waitake. Moro i'sano pai ajekosaine si'ma'katake. Iwara ro mo'ja ro ywytotome yjepanopyry taro maita'ton. ⁷Ko'i roten ywytry ta ajetawarykon 'se'pa wa. Yturu'po maro a'si'ko akore'pe ajekosaine ywairy 'se wa, i'se mo'ko Jopoto a'ta. ⁸Moro koromono wonatopo poty'po ewa'mary taronaka ero Efese po waitake. ⁹Ero po irombo amy oma notapurumakai y'wa moro iru'pyn oka ekari'to'me. Pyime ro rypo ero ponokon kari'na ato'ke man moro iru'pyn oka.

Aturuto'kon

¹⁰Timoteus wopy'poto o'waine, iru'pa enatoko me, enari'ma iwaito'me ara'naine. Ywara enapa irombo mo'ko Jopoto emamin ka'san. ¹¹Oro amy pairo anenu'ka'pa nainen. Epano'toko me te aki'ma'pa iwo'to'me y'wa. Mo'karon ka'sakarykon maro irombo ero po simomo'sa.

¹²Mo'ko ka'sakarykon Apolos poko ero wara ywykary 'se wa. Pyimemboto rypo waturupon i'wa, mo'karon ka'sakarykon maro o'waine itoto'me. Erome 'ne te tytory 'se'pa imero man. Kyno'tan te iru'pyn oma eپory'po mero ty'wa.

16:1 Rome 15:25-26 16:5 Apojoma'san 19:21 16:8-9 Apojoma'san 19:8-10

16:8 Levitikus 23:15-21, Deuteronomium 16:9-11 16:10 1 Korinte 4:17

¹³Tuwaro aitoko. Kristus amyikary ta eja'nakatoko. Wokyry me aitoko. Pana'pe aitoko! ¹⁴Pa'poro o'to aitoko awaipynarykon ta.

¹⁵O'win ro'kon amy oty poko ajururukon 'se wa, yja'sakarykon. Muku'saton waty mo'ko Stefanus we'i'po mo'karon tauty tanokon maro koromonokon Kristus wyinonokon me Akaje po. Mo'karon Tamusi wyinonokon epano'namon me aseke iwotyry'san muku'saton enapa. ¹⁶Mo'kopangon apyitoko ako'ponokon me. Pa'poro mo'karon imaroine awosin pe amaminatonon enapa apyitoko ako'ponokon me. ¹⁷Tawa'pore wa mo'karon Stefanus, Fortunatus, Akaikus wopy'san poko. Moro ajekosaine uwa ywairy iru'pa rapa tyje i'waine man. ¹⁸Yja'kary eremapoton irombo. Aja'karykon eremapoton enapa te. Mo'kopangon ka'sakarykon apyiry ky'waine man kawo.

Kareta y'ma'topo auranano

¹⁹Mo'karon Asia tanokon aito'kon po Tamusi na'nanopy'san "Iru'pa aitoko!" tyka'san aropojaton o'waine. Mo'ko Akila, Priska enapa mo'karon tautykon po Tamusi na'nanopy'san maro Jopoto ta "Iru'pa aitoko!" tyka'san aropojaton o'waine. Pa'poro ka'sakarykon "Iru'pa aitoko!" tyka'san aropojaton o'waine. ²⁰"Iru'pa aitoko!" kaitoko ase'wa Tamusi wyinonokon me aweposimapotyrykon ta.

²¹Awu, Paulus, aseke yjainary ke "Iru'pa aitoko!" ywyka'po ero po simeroja o'waine. ²²Mo'ko Jopoto anipynapyn eponen yja'wan oty! Maranata.* ²³Jopoto Jesus turu'popory amaroine nainen.

²⁴Pa'poro kypynaton Kristus Jesus ta.

16:22 Moro Simosu auran tano 'maranata' tauro'po man: 'o'ko 'ne, Jopoto'.

16:15 1 Korinte 1:16 **16:19** Apojoma'san 18:2